

Εκκλησιαστικό Δίκαιο III (Μεταπτυχιακό)

Ενότητα 3η: Σχέσεις κράτους – θρησκευμάτων στην Αυστρία
(συνέχεια)

Κυριάκος Κυριαζόπουλος

Τμήμα Νομικής Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σχέσεις κράτους – θρησκευμάτων στην Αυστρία (συνέχεια)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

---

1. Σχέσεις κράτους-θρησκευμάτων στην
Αυστρία (συνέχεια)

Σκοποί ενότητας

- Κατανόηση των σχέσεων μεταξύ κράτους και θρησκευμάτων στην Αυστρία (συνέχεια).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σχέσεις κράτους-θρησκευμάτων στην Αυστρία (συνέχεια)

Ανάλυση και ερμηνεία άρθρου

- Συνεχίζουμε να διαβάζουμε για τις σχέσεις κράτους-θρησκευμάτων σύμφωνα με το αυστριακό δίκαιο, από το άρθρο του καθηγητή Richard Potz με τίτλο **“Κράτος και Θρησκεύματα στην Αυστρία”** από τη συλλογή ακαδημαϊκών άρθρων με τίτλο *Κράτη και Θρησκεύματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, επιστημονική απόδοση στην ελληνική: Κυριάκος Κυριαζόπουλος, εκδόσεις Σάκκουλα, 2007.

Εκκλησίες ή θρησκευτικές κοινότητες

- Εξετάζουμε το νομικό καθεστώς των εκκλησιών ή θρησκευτικών κοινοτήτων στην Αυστρία (συνέχεια).

Επισημάνσεις (1/7)

- Οι **αναγνωρισμένες** εκκλησίες και θρησκευτικές κοινότητες διακρίνονται από τις **καταχωρημένες**, καθώς και από τις θρησκευτικές κοινότητες οι οποίες αποκτούν τη **νομική προσωπικότητα σωματείου**.
- Οι αναγνωρισμένες εκκλησίες και θρησκευτικές κοινότητες έχουν συνταγματική βάση στο **άρθρο 15 του αυστριακού Συντάγματος**.
- Η νομοθεσία που αφορά τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (**ΝΠΔΔ**) διέπει και τα θρησκευόμενα με νομική προσωπικότητα δημοσίου δικαίου, εκτός εάν τα τελευταία αποκλείονται από τη συγκεκριμένη εφαρμογή νόμου.

Επισημάνσεις (2/7)

- Ο αυστριακός νόμος του **1874** προβλέπει τον τρόπο και τις **προϋποθέσεις της νομικής αναγνώρισης** εκκλησιών και θρησκευτικών κοινοτήτων.
- Αρχικά οι προϋποθέσεις αυτές βάσει του παραπάνω νόμου ήταν **δύο**, αλλά ο **νόμος του 1998** για τις καταχωρημένες θρησκευτικές κοινότητες εισήγαγε **μία ακόμα** προϋπόθεση για τις αναγνωρισμένες εκκλησίες ή θρησκευτικές κοινότητες.

Επισημάνσεις (3/7)

- Προϋποθέσεις για τη νομική αναγνώριση μιας εκκλησίας ή μιας θρησκευτικής κοινότητας:
  - ✓ Οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, οι θρησκευτικές πρακτικές και το καταστατικό της εκκλησίας ή θρησκευτικής κοινότητας θα πρέπει να μην αντίκεινται στη **δημόσια τάξη** και τα **χρηστά ήθη**.
  - ✓ Να δύναται να συσταθεί **τουλάχιστον μία** θρησκευτική κοινότητα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του νόμου 1874.
  - ✓ Ο νόμος του 1998 εισήγαγε μια **δημογραφική προϋπόθεση** ελάχιστου αριθμού πιστών (**2% του αυστριακού πληθυσμού**).

Επισημάνσεις (4/7)

- Η αναγνώριση μίας εκκλησίας/θρησκευτικής κοινότητας γίνεται **με νόμο**.
- **Ειδικοί νόμοι που αφορούν σε νομικές αναγνωρίσεις θρησκευμάτων:**
νόμος για τους Προτεστάντες του 1961, νόμος για την Ελληνορθόδοξη Εκκλησία της Αυστρίας του 1967, νόμος για τους Ισραηλίτες του 1890, νόμοι του 1912 και του 1988 για τους Μουσουλμάνους, νόμος για τους Μονοφυσίτες (Κοπτική, Αρμενική και Συριακή Ορθόδοξη Εκκλησία) του 2003.
- Η **κρατική εποπτεία** παραβιάζει την αυτονομία ορισμένων θρησκευτικών κοινοτήτων.

Επισημάνσεις (5/7)

- Η Καθολική Εκκλησία αναγνωρίζεται ειδικά μέσα από διεθνή σύμβαση που υπογράφηκε μεταξύ της Αγίας Έδρας και του αυστριακού κράτους, δηλαδή μέσα από το **Κονκορδάτο του 1933**.
- Ειδικότερα ζητήματα σχέσεων μεταξύ αυστριακού κράτους και Καθολικής Εκκλησίας.

Επισημάνσεις (6/7)

- Πριν το 1998 υπήρχαν στην Αυστρία δύο είδη θρησκευτικών κοινοτήτων, οι **αναγνωρισμένες** και οι **μη αναγνωρισμένες**.
- Ο ειδικός νόμος για τα θρησκευόμενα του 1998 εισήγαγε μία τρίτη κατηγορία, τις **καταχωρημένες** θρησκευτικές κοινότητες, που συνιστούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (**ΝΠΙΔ**).

Επισημάνσεις (7/7)

- Ανάλυση και κριτική ερμηνεία ορισμένων ρυθμίσεων του ειδικού νόμου για τα θρησκευόμενα του 1998:
  - προϋπόθεση **τουλάχιστον 300** μελών
  - δυνατότητα απόρριψης της αίτησης για την απόκτηση νομικής προσωπικότητας
  - απαρίθμηση των καταχωρημένων θρησκευτικών κοινοτήτων στην Αυστρία

Η ελευθερία των θρησκευτικών κοινοτήτων

- Στη συνέχεια εξετάζουμε την έννοια της ελευθερίας των θρησκευτικών κοινοτήτων.

Επισημάνσεις

- Με την έννοια της ελευθερίας των θρησκευτικών κοινοτήτων αναφερόμαστε στο **δικαίωμα στην αυτονομία** ακόμη και των αναγνωρισμένων εκκλησιών και θρησκευτικών κοινοτήτων, δηλαδή το δικαίωμα να ορίζουν και να ρυθμίζουν μόνες τους τις εσωτερικές τους υποθέσεις, σύμφωνα με τη δική τους θρησκευτική αυτοαντίληψη.
- Το δικαίωμα στην αυτονομία απολαμβάνουν και τα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα **ιδιωτικού** δικαίου (ΝΠΙΔ).

Βιβλιογραφία

- Συλλογικό, *Κράτη και Θρησκευάματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, επιστημονική απόδοση στην ελληνική: Κυριάκος Κυριαζόπουλος, εκδόσεις Σάκκουλα, 2007.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κυριάκος Κυριαζόπουλος «Εκκλησιαστικό Δίκαιο III (Μεταπτυχιακό). Ενότητα 3^η: Σχέσεις κράτους – θρησκευμάτων στην Αυστρία (συνέχεια)». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

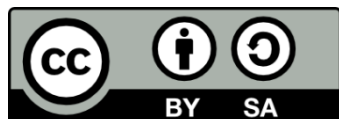

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Μαριάνθη-Ελένη
Διαμαντοπούλου

Θεσσαλονίκη, 01-05-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

